

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Salih AYDENİZ

Mardin MİLLETVEKİLİ

TBMM İdare Amiri

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen ve "asrın felaketi" olarak nitelendirilen Kahramanmaraş merkezli depremlerin üzerinden tam 3 yıl geçmiş bulunmaktadır. Bu süreçte resmî açıklamalarda 455 bin civarında kalıcı konutun hak sahiplerine teslim edildiği belirtilmişse de sahadan gelen bilgiler ve bağımsız raporlar (TMMOB, STK raporları, muhalefet tespitleri vb.) ile resmi veriler arasında ciddi uyumsuzluklar bulunduğu görülmektedir.

Depremden en ağır etkilenen, özellikle Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya başta olmak üzere bölgede hâlâ yaklaşık 270 bin civarında vatandaşımızın konteyner kentlerde yaşam mücadelesi verdiği, konteynerlerin geçici olmaktan çıkarak kalıcı hale geldiği, altyapı (yol, kanalizasyon, su, elektrik, sosyal donatı) eksikliklerinin sürdüğü, teslim edilen bazı konutların fiilen yerleşime uygun olmadığı, kışın soğuk-yazın aşırı sıcak koşullarda sağlık ve eğitim sorunlarının arttığı yönünde ciddi iddialar mevcuttur.

Ayrıca, AFAD ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın güncel Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre İstanbul, Kocaeli, Yalova, Bursa, İzmir, Erzincan, Bingöl, Elazığ, Muş gibi birçok il hâlâ birinci derece yüksek risk grubunda yer almaktadır. Bu illerde kentsel

dönüşüm hızı, riskli yapı tespiti, güçlendirme çalışmaları ve olası afet öncesi hazırlıkların yetersiz olduğu yönünde eleştiriler sürmektedir.

Bu bağlamda;

1. Deprem bölgesinde (Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Gaziantep vb.) 4 Şubat 2026 itibarıyla fiilen hak sahiplerine teslim edilerek yerleşime açılan konut sayısı kaçtır? Resmi "teslim" rakamları ile fiilen yerleşilen konut sayısı arasındaki farkın nedeni nedir? Bu farkın kapatılması için somut bir takvim var mıdır?
2. Hâlen konteyner kentlerde kalan vatandaş sayısı il bazında kaçtır? Konteyner kentlerin boşaltılması için Bakanlığınızın 2026 yılı hedefi nedir? Bu hedefe ulaşılmaması halinde vatandaşların barınma hakkı nasıl güvence altına alınacaktır?
3. Teslim edilen konutlarda altyapı (içme suyu, kanalizasyon, elektrik, yol, ısınma, sosyal donatı alanları) eksiklikleri hangi illerde devam etmektedir? Bu eksikliklerin giderilmesi için ayrılan bütçe ve tamamlanma öngörülen tarih nedir?
4. Depremzedelerin borçlandırma işlemleri sırasında yaşanan sorunlar nelerdir? Borçlandırma yapmayan veya yapamayan hak sahiplerinin hak sahipliğinin iptal edilmesi uygulaması kaç kişiyi etkilemiştir? Bu konuda yeni bir düzenleme düşünülmekte midir?
5. Deprem bölgesinde sağlık, eğitim ve psikososyal destek hizmetlerindeki mevcut aksaklıklar nelerdir? Konteyner kentlerdeki çocukların eğitimden kopma riski hangi seviyededir? Kalıcı okulların tamamlanma durumu nedir?
6. Yüksek deprem riski taşıyan iller (İstanbul, İzmir, Kocaeli, Bursa, Erzincan, Bingöl vb.) için 2026 yılı kentsel dönüşüm ve riskli yapı güçlendirme hedefleri nelerdir? Bu illerdeki riskli yapı güncel tespiti yapılmış mıdır? Kaç bina riskli olarak belirlenmiş ve kaç dönüştürülmüştür?
7. Deprem vergisi (özel iletişim vergisi kalemi) kapsamında 6 Şubat 2023 sonrası toplanan gelirlerin deprem bölgesi yeniden inşasına ne kadarlık kısmı aktarılmıştır? Kalan kısmın kullanımını hakkında bilgi verir misiniz?
8. Afet yönetiminde sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve depremzedelerin katılımının neden yetersiz kaldığı ile ilgili bir değerlendirmeniz var mı? Daha kapsayıcı bir afet yönetimi modeli için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?